هرگاه مؤذن بگوید: اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ؛ و یکی از شما [در پاسخش] بگوید: اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ

از عمر بن خطاب ـ رضی الله عنه ـ روایت است که گفت: رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ فرمودند: «إِذَا قَالَ الْمُؤَذِّنُ: اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ، فَقَالَ أَحَدُكُمُ: اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ، ثُمَّ قَالَ: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، قَالَ: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، ثُمَّ قَالَ: أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ، قَالَ: أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ، ثُمَّ قَالَ: حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ، قَالَ: لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ، ثُمَّ قَالَ: حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ، قَالَ: لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ، ثُمَّ قَالَ: اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ، قَالَ: اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ، ثُمَّ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ مِنْ قَلْبِهِ دَخَلَ الْجَنَّةَ»: «هرگاه مؤذن بگوید: اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ؛ و یکی از شما [در پاسخش] بگوید: اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ؛ سپس موذن بگوید: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، [و او نیز] بگوید: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ؛ سپس موذن بگوید: أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ، [سپس او نیز] بگوید: أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ؛ سپس موذن بگوید: حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ، [و او] بگوید: لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ؛ سپس موذن بگوید: حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ، [و او نیز در پاسخش] بگوید: لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ؛ سپس موذن بگوید: اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ، [او هم] بگوید: اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ؛ سپس موذن بگوید: لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، [و او نیز] بگوید: لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ [و همه‌ی اینها را] از صمیم دل بگوید، وارد بهشت می‌شود».

[صحیح است] [به روایت مسلم]

اذان یعنی اعلام کردن آغاز وقت نماز به مردم؛ و کلمات اذان، کلماتی جامع و شامل عقیدهٔ ایمان هستند. در این حدیث پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ به بیان آنچه هنگام شنیدن اذان مشروع می‌باشد، پرداخته است؛ اینکه شنونده همان چیزی را بگوید که مؤذن می‌گوید، یعنی هرگاه مؤذن «الله اکبر» گفت، او نیز «الله اکبر» بگوید و به همین ترتیب در سایر موارد؛ مگر در هنگام شنیدن «حی علی الصلاة» و «حی علی الفلاح» که شنونده در پاسخ به آن می‌گوید: «لا حول ولا قوة الا بالله». و پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ بیان داشته که هرکس خالصانه از صمیم دل [اذان را] همراه با مؤذن تکرار کند، وارد بهشت می‌شود. معنی کلمات اذان: «الله اکبر»: یعنی او سبحانه وتعالی بزرگ‌تر و گرامی‌تر از همه چیزی است. «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ»: یعنی معبود به حقی نیست بجز الله. «أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ»: یعنی به زبان و دل اقرار و اعتراف نموده و گواهی می‌دهم که محمد فرستادهٔ الله است که الله عزوجل او را فرستاده است و اطاعت از او واجب است. «حيَّ على الصَّلاة» یعنی: بشتابید به سوی نماز. و سخن شنونده در پاسخ به آن: «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ»، یعنی راهی برای رهایی از موانع طاعت نیست و قدرتی برای انجام آن نیست و توانی برای انجام هیچ کاری نیست مگر به توفیق الله تعالی. «حيَّ على الفلاح»، یعنی: بشتابید به سوی سبب رستگاری. دست یافتن به بهشت و نجات از آتش دوزخ.

https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/65086